

KURJER WARSZAWSKI

D. 4. Marca. — Rok 1839.
Poniedziałek,

N° 61.

Jutro, Ś. Fryderyk.

Wczoraj w Kościele XX. Piarów wykonano Mszę J. *Elsnera*, Nr 31 iego dzieł kościelnych, i Finał z Iszej części Oratorjum *Stworzenie Świata J. Hajdena*. — Zawiadomiono Właścicieli i Rządzców domów i gruntów w m. Warszawie i przedmieściu Pradze położonych, iż pobór podatku *podymnego* wraz z dopłatą 2 groszową za ratę Iwszą r. b., rozpoczął się w kassie Exeku: dochodów skarbowych z dniem 2 b. m., i trwać będzie do ostatniego tegoż miesiąca; zechcą zatem z zaspokojeniem podatku rzezanego pośpieszyć, albowiem od Igo Kwietnia nie tylko kary exekucyjne powiększać się, ale nawet do opóźniających się środki zmaglające przedsiębrane będą. — Wczoraj złożono w Red: Kurjera dla Inst: m. z. dzieci *z. 4.*, od Panny służącej P. K. i Petronelli kucharki z Leszna, za nieprzyzwoite obejście się względem Pani; a za krynąbrność i zuchwałstwo od Parobka Fryderyka, *zł. 3* dla szkółki Dobroczynności. — *6 stopni zimna, z rana wiatr niedokuczliwy, przyświecające od południa słońce, a wieczór znouwu mroźny*, oto opis meteorologiczny dnia 3 Marca. Pod względem powierzchnowości, Niedziela wczorajsza była znacznie ożywioną, od rana bowiem Publiczność rozsypała się po mieście, Pobożni napełnili Kościoły, a w godzinach spacerowych ulice Warszawy były dosyć tłumne. O sannie to tylko powiemy, że się trzyma iak może: *dopóty dzban wodę nosi dopóki się ucho nieurwie*; podług nas ucho sanny iezeli się jeszcze trzyma, to się iuz od dawna urwać było powinno, bo teraz codzieln woda środkiem ulicy stoi. Brak ten śniegu zastępowała gorliwość sankarzy puszczających bieguny wśród kałuż roztopionego błoty; mimo tego, obryzgana i popstrzona Publiczność z ochoczą miną i wesołą twarzą wracała do domów. Powszechnie przyiętą częścią

ubrania Kobiet w tej porze roku, są *woale*; wiemy co się to święci; powietrze marcowe ma wpływ szkodliwy na płęć, słuszna więc iest rzeczą, aby się przeciw niemu uzbroić. Jednakże pochwalając modę która tyle zbawienne ma wywierać skutki, tę tylko pozwolimy sobie uczynić uwagę, że kiedy z iednej strony woal pięknie zdobi kapelusz, z drugiej piękniejsze ieszcze ukrywa lića, a tak obrachowawszy wzaiemnie wynikające z tąd straty i korzyści, oczywista dla nas okaże się szkoda, bo chociaż w Warszawie wiele iest pięknych kapeluszy, przecież więcej pięknych naliczyć hy można twaczy. — Zapowiedziane odkrycie przezemnie w roku 1837 w pismach czasowych o rozwiązaniu zagadnienia, przeszło od 2,000 lat szukanego, to iest: podzielenie wszelkiej, a oraz tak wiadomej iako i niewiadomej rozwartości kąta Jeometrycznego na 3 równe części; takowe z wyczerpaniem wypływających z tego odkrycia odnog, ze wszystkimi towarzyszącemi im własnościami, w zupełności zgłębione zostało, tak iż zagadnienie w mowie będące, podług zadania, iako też i prawideł Jeometrii Elementarnej, to iest za pomocą linii prostych i łuków z okręgu koła; takowe w zupełności iest rozwiązane, a to z dowodzeniami ściśle Jeometrycznemi tak niezachwianemi, iż po wykreśleniu figury danego do podzielenia kąta, iuz sam skład formuły wykreślonej, iako też i stosunek rachunkowej, z całą ścisłością ieometryczną, rozwiązanie zagadnienia w odkrytem twierdzeniu dowodzą. O czem niebawnie do pism obszerniejszych podać nie omieszkać, poszczegółowe opisanie całego odkrycia, z wyłożeniem stosunku odkrytego twierdzenia, niemniej z wyjaśnieniem przy czyn iakie stały na przeszkodzie do rozwiązania tak długo czekanego zagadnienia. *L. Kuhatewski*. — Jednem z ciekawych widowisk w Warszawie,

iest bawiąca tu od niejakiego czasu *Marja Rozalina Raymond*, bez rąk i wykonywająca wszelkie roboty nogami. Ta istota tyle od natury upośledzona, umiała przez nawyknięcie od samego dzieciństwa tak palce nóg usposabiać, iż braku dzięki prawie nieczuie. Dostyc powiedzieć na okazanie ile władzy ona posiada w tych palcach, iż trzyma niemi igłę, szyje, a to tak zgrabnie, jak tego ręką lepiej wykonać nie można; jej *nogopismo* piękniejsze jest od nieiednego *rekopismu*; prace te z *wolnej nogi* (nie z *wolnej ręki*) gościom bezpłatnie rozdaie; polecamy każdemu aby udał się na to widowisko, a pewno odejdzie zadowolony, gdyż o tej rzadkiej osobie pewno powiedzieć można, że u niej idzie na stopę nadzwyczajną. — *Świata dramatycznego* Poszył 5 Tomu I, wyszedł z druku i zawiera: *Noc na okręcie*, z *pismu Marlińskiego*; *O traidji* (dokońc); *Mody list II*; *2 Guzy*; *Do dzieci*; *ny wiersz*; *Teatry Warszawy*; *Syllida*. Do poszytu tego dołączoną iest rycina *Mody Nr 3*. Do ogłoszonych już kantorów, w których przyjmie się ciągle prenumerata na to pismo, należy także skład papieru *Maguny* przeciw poczty. — Gdy wiele osób żądało aby *tkanina*, zastępująca szkło w *latarniach bezpieczeństwa* z *lampami*, wyrabianych w *fabryce C. F. Mintera*, była nie *tak gęsta*, donosi też *fabryka*, iż obecnie przysposobiła *latarnie z tkaniną znacznie większe otwory mającą*. *Latarnie* te nalane olejem preparowanym, palą się godzin 12 bez poprawienia knotu, przezco szczególnie zalecają się do owezarń i obór. — Wczoraj w Wielkim teatrze przywołani, po *Janie z Paryża JPP. Szczerowski*, *Dobrski*, *JPani Rywacka*; po *Mleczarce Szwajcarskiej*, *JPani Koss*, *JPanny Wendt* i *Gwozdecka*. W *Rozmaitości*, po *Złem wychowaniu JP. Karasiński*, *JPanna Daszkiewicz*; po *Nowym roku JPanny Radzińska*, *Daszkiewicz*, *JPP. Panczykowski*, *Jasiński* i powtórnie *JPanna Radzińska*, która rolę *Magdy* przedstawiła z zupełnem zadowoleniem obecnych. — Wczoraj przed południem, w przeddzie z *Peters-*

burgą do Wiednia, przybyła tu *JPanna Taljoni*, ma przez parę dni zabawić. — Wysokość wody na Wiśle stóp 8, cali 8.

Anglja. — *Margrabiya Normanby* 20go z. m. pierwszy raz zasiadł w izbie Wyższej jako Minister osad. Na temże posiedzeniu zapytał *Hrabia Warnklif*, czy to prawda co pismo doniosło z *Wera-Kruz*, że *Admirał Baudin* (Bodę) majlka mexykańskiego znajdujacego się na statku angieli: *Expres*, kazał gwałtem zabrać *wniewole*; na to odpowiedział *Lord Minto*, że *Admirał francuzki* dał już *Admirałowi angieli*: dostateczne zadostyc uczynienie. *Margrabiya Londondery* ganił *Ministrów* że tak opieszali są w przyczynieniu się do ukończenia wojny domowej w *Hiszpanji*. — 20 z. m. *Królowa* przyjmowała na swoich pokojach *Xięcia Lukki* i osoby tego orszaku, znaczną część dyplomatycznego ciała, *Hrabiego Woroncowa*. *Pana Bunsen* i kilku znakomitych *Turków*. — W świecie dyplomatycznym panuje ruch nadzwyczajny. *Pełnomocnik Austrjacki* przy konferencji londyńskiej *P. Senft Pilsach* wystął kilku gońców do *Pana Reckberg* Posła austrja: przy dworze belgickim, a teraz bawiacego w *Frankforcie n. M.*; *Hrabia Turn* miewa codzienne narady z *Posłem pruskim Baronem Bilow*, a *Hrabia Pozzo di Borgo* co rano odwiedza *Xięcia Wellingtona*. — *Xię Palmella* wrócił z stałego lądu do *Londynu*. — *Hrabia Durham* odzyskał łaskę u *dworu* i spodziewa się wkrótce uzyskać znaczny urząd. — *Xię Ludwik Bonaparte* bawi znowu w *Londynie*.

Belgia. — *Utrzymują*, że 40 członków izby *Reprezentantów* iest przeciw wnioskowi o uznanie uchwały konferencji, a 43 za wnioskiem. *Wszyscy Deputowani miasta Bruxelli* są za przyjęciem wniosku; *Rząd* ma zamiar rozwiązać izbę, w razie jeśli nie będzie pewnym dostatecznej większości do głosowania za wnioskiem. — *Król* z swoją małżonką znajduje się w zamku *Laken*, gdzie strażę podwoiono. *Bruxella* wprawdzie iest spokojną, iednakże zało-

ga ciągle zostaje pod bronią; mnóstwo obcych twarzy uwiłających się na ulicach daje pochoop do obawy o bliski wybuch rozruchów. Gwardja narodowa codziennie dostarcza 5 kompanji dla służby publicznej, przed bankiem ciągle stoi bataljon. — Były Minister wojny Jenerał *Ewain* zachorował. — Giełda zaczyna ożywiać się nieco. — Kazano wszelką broń odebrać mieszkańcom. — Aient *Okonela*, *Tomasz Steele* otrzymał rozkaz *Bruxelle* w przeciągu 48 godzin opuścić. — Angielski Sekretarz legacyjny *P. White* wyjechał z ważnemi depeżami do *Londynu*. — *P. Kokeril* uwolnił wielu robotników ze swoich fabryk, z powodu upadku handlu. — *Cytadella Litichu* została znacznie wzmocnioną.

Francja. — Rozporządzeniem Królewskim d. 20 z. m., otworzono dla Ministra marynarki i osad nadzwyczajny kredyt 2,200,000 fr. dla wspomóżenia nieszczęśliwych mieszkańców *Martyniki*. — W *S. Deni* iednocześnie wystąpili iako Kandydaci na członków izby deputowanych *Lias Kates* Ojciec i Syn; drugi dla przyzwitości ustąpił swojemu ojcu. — Wojskowym rozdaia znowu wiele urlopów. — Minister marynarki doniósł marynarzom w *Hawrze*, iż Rząd wyprawi kilka okrętów linjowych do ważniejszych punktów handlowych dla zabezpieczenia statków kupieckich i francuzkich przed Korsarzami meksykańskimi, i ztąd można sobie wytłumaczyć dla czego teraz w portach wojennych panuje taka czynność.

Hiszpanja. — Gorliwie pracują nad obwarowaniem *Madrytu*, 20,000 rezerwy mają także zgromadzić się około stolicy. — Dziennik *Kastylijski* donosi, że według listów z *Londynu*, Xżę *Ludwik Bonaparte* ofiaruje swoje usługi Królowej *Hiszpańskiej*, i że pewno otrzyma dowództwo w armji. — Jenerał *Maroto* zamyśla przeciać *Izabelistom* związek z *Francją*. — Między *Muniagoristami* dezercja pomnaża się znacznie.

Niemcy. — W. Xżę *CESARZEWICZ* Następca tronu rossyjski, dziś spodziewany jest w *Wiedniu*. — Poseł *Perski Hussejn Chan* bywa w

tej stolicy zapraszany na uczyty u najznakomitszych urzędników. — Król *Bawarski* przybył szczęśliwie do *Werony*.

Włochy. — Pożar pałacu poselstwa Austrjackiego w *Rzymie* zrządził znaczne szkody. Następcy tronów *Rossyjski* i *Bawarski* pospieszyli dla udzielenia pomocy. — *Xiądz Kapaczini* został wysłany do *Sycylii*, dla załatwienia niektórych nieporozumień między tamiecznemi Biskupami i dworem Papieżkim. — W. X. *CESARZEWICZ* Następca tronu Ross: gdy przeieżdżał przez *Karrare*, oglądał wykopywanie marmuru dla nowego pałacu w *Petersburgu*; towarzyszy W. Xciu pierwszy Sekretarz Ross: poselstwa *P. Krywcow*. Następca tronu *Bawarskiego* 13 z. m. wyjechał do *Neapolu*. W. X. *CESARZEWICZ* 15 z. m. przeieżdżał przez *Lukkę*. *Xiążę Modeny* umyślnie przybył do *Massy*, dla przywitania w tem mieście dostojnego Gościa.

Rozmaitości. — *Zabezpieczenie zdrowia.* My żyjemy teraz, że tak rzec można, w wieku rzeczywistej pewności. Człowiek nie błąka się już po omacku; ale usiłuje być pewnym swojej rzeczy. Ztąd tyłoliczne zabezpieczenia. Praktyczni *Amerykanie*, razem z zimnymi *Anglikami*, zawsze nas w tej mierze wyprzedzają. Pierwsi zawiązali obecnie towarzystwo zajmujące się zabezpieczeniem zdrowia. Pomysł stanowiący podstawę tego przedsięwzięcia nie jest najgorszy. Członkowie tego nowego instytutu biorą na siebie tę powinność, iż w przeciągu lat 8miu nigdy chorować nie będą; inaczej tracą cały kapitał wniesiony; im częściej podlegaia chorobie, tem więcej płacą od osoby; iednakże ten co przez przeciąg lat 8miu wytrwa w czerstwym zdrowiu, otrzymuje w nagrodę znaczną kwotę. Ażali lekarze z tego osobliwszego instytutu zabezpieczenia są kontenci, wątpią powszechnie. Ale na wszelki sposób życzyliby należało podobnego instytutu dla wielu dyrekcji teatru, przezco by nie iednej chorobie której członkowie sceny częstokroć pod-

legaię, zapobieżono. — Teatr *Odrodzenia* (Renaissance) w końcu karnawału dał bal zwany *balem mody*. Figura pysznie ustrojona została ustawiona w środku salonu, cały jej strój złożony z 20 pięknych przedmiotów był do wygrania. Damy na balu obecne składały stawki, a potem całą *modę* (figurę) wylosowano, sama suknia kosztowała 1800 fr. — W Europie jest 104 uniwersytetów, na które uczęszcza 79,235 uczniów. — Spiewaczka Zofja *Lewe* za swoim powrotem z Paryża do Berlina, została wprawdzie uprzejmie przywitana przez uradowaną Publiczność, ale nie tak ze strony dyrekcji tamecznej opery. Odrzucono jej 6000 zł. gaży za to, że bawiła 6 tygodni dłużej nad czas urlopem oznaczony. — *Berjot* daie teraz koncerty w Paryżu w salonie *Herza*.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Choromański Alex: Dzie: z Białobrzeg; Dobrzański Łuk: Dzie: z Woli Siewińskiej; Trembiński Lud: Dzie: z Kurowiec; Kruszeski Józ: Dzie: z Uniczysz; Chmielecki Izidor Dzie: z Rzechowa; Woiakowski Andrzej.

DONIESZENIA.

Jest do nabycia przez Cessją Złp. 40,000 dla spłacenia nieletnim Kapitał lokowany na pewnej hipotece na Domie masyw murowanym, z przyległościami, przy ulicy pryncypalnej sytuowany; życzący umieszczyć taką kwotę, niech się zgłosi po informacją bliższą do W. Flindt pod Nr 794 Lit: A. przy ulicy Elektoarnej w Warszawie.

Dnia 28 Lutego o godzinie 5tej wieczorem, osoba przechodząc z ulicy Leszno na Rymarską, schodząc z tretoaru, upadła i zgubiła GAŁĘCZKĘ złotą od laski, na której wyróżnione były cyfry L. S.; osoba druga przechodząc podniosła; właściciel uprasza znalazcy o oddanie do Brakarni Kurjera, za nagrodą.

Podpisany ma zaszczyt zawiadomić Szano; Publiczność Król: Polsk, iż jak od wielu lat, tak też na nadechodzące Sw: Wielkanocne (i w każdym innym czasie), można dostać własnej roboty MAKI MARYMONTSKIEJ najprzedniejszej; która przedaie się iedyń w Sklepie pod Nr 784 przy ulicy Elektoarnej, iak stosowny napis wskazuje.

Fr. Roessler.

D. 5 h. m. o godz: 10 z rana, w domu Baumana Nr 1765, przeciw Kościoła S. Alexandra, odbędzie się LICYTACJA na sprzedaż Mehli, Naczyń, Zbroi i t. d., po zmarłym Poru: Dydziul.

Jan Bulliński, lat 25 mający, wzrostu średniego, włosów blond, takżez wasy, twarzy okrągłej, oczu niebieskich, był wystany od Entreprenera Pralni wojskowej w Warszawie, do miasta z Byszczką korzeniem wyplatana, żółto malowana, na żelaznych osiach, wniej w przagnięta Kłacz gniada bez żadnej odmiany, ogon kusy mająca, w chomonicie ruskim, lejeć plecione surowcowe. Zbiegły zaś ubrany był w wolożkę i spodnie z sukna szarego, w furażerkę granatową; uprasza się przeto, ażeby za dostrzeżeniem powyższego, łaskawie przytrzymać go i do właściciela poszkodowanego pod Nr 3024 przy ulicy Czerniakowskiej odprowadzić, gdzie przyzwoitą nagrodę otrzyma.

J. Lilienthal.

☞ Kto ma ARFE, do zbycia w dobrym stanie, niech się zgłosi na Nowe Miasto do domu Brandta pod Nr 315 na 2gie piętro.

Rodowity FRANCUZ, upoważniony od Rządu do dawania lekcji języka Francuzkiego, mając ieszcze kilka godzin wolnych, życzyłby ie poświęcić Publiczności; albo umieszczyć się w domu w którymby za codzienną lekcją, mógł mieć stół i osobną stancję. Wiadomość w fabryce Nowego srebra, przy ulicy Krakowskie Przedmieście, wprost Saskiego Placu Nr 389.

Dziś rano zimna stopni 4. Wczoraj w południe 3. TEATR WIELKI. Jutro *Dom do przedania*. 5 raz *Sylfida*.

Dziś widowisko w Saskiej Rajtszuli.

FIGURY wojskowe na Tłómackiem codziennie.

Dziś w Kawiarni w domu Lilpopa przy ulicy Bieleńskiej na rogu Tłómacckiego pod Nr 600, Familja *Baurów* grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni Literackiej przy ulicy Podwale Nr 525, wprost domu Zajdlera, familja *Besterów* grać i śpiewać będą od godziny 6tej. Przytem dostać można PONCZU Hiszpańskiego, a z rana świeżej HERBATY i POLEWKI z piwa.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Miodowej w domu W. Grabowskiego pod Nr 495, Familja *Nitworów* grać i śpiewać będzie od godziny 5tej z południa.

Dziś w Kawiarni w domu dawniej Ossolińskich Nr 739, przy rogu ulicy Tłómackiej i Rymarskiej, gdzie wystawa figur wojskowych, KWINTET *Kubelki* uprzyjemni wieczór. Zacznie się o godz: 6tej.

Dziś w Kawiarni pod *Kogutkiem* na Krakowskiem Przedmieściu, wprost b. Konserwatorjum, Nr 454, na Im piątze, Paulina *Prajs* i siostry *Szwarc* grać i śpiewać będą od godziny 5tej.

Jutro w handlu *Maiewskiego* przy ulicy *Bednarskiej* Gęs faszero; Pieczeń huzar; Potrawa z indy; Klopsy, Pekeljsz z fasolą lub chrza; Kotlety i Sznyce.